Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

[redacted]

Aan MLJS
MVWS
[redacted]
19-5

Deadline: 11-05-2026

Ontworpen door
[redacted]

Datum Document
15-04-2026

Kenmerk
4317349-1092162-DMO

Bijlage(n)
-

nota

(ter beslissing) Verzoek kabinetsreactie op initiatiefnota lid Dobbe over de zorg voor slachtoffers van seksueel geweld (Kamerstuk 36841)

1. Aanleiding

Tweede Kamerlid Dobbe (D66) heeft op 28 oktober 2025 een initiatiefnota ingediend bij de Tweede Kamer over de zorg voor slachtoffers van seksueel geweld met het verzoek om een reactie hierop vanuit het kabinet. Op 4 december 2025 heeft de vaste Kamercommissie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) de toenmalige staatssecretaris van Langdurige en Maatschappelijk Zorg verzocht hierop te reageren.

2. Geadviseerd besluit:

- Voorgelegde concept kabinetsreactie op de betreffende initiatiefnota te verzenden aan de Tweede Kamer.
- De beleidsreactie te verzenden door u, minister van MLJS.
- De beleidsreactie te verzenden mede namens:
  - Minister van VWS (MVWS);
  - Minister van Justitie en Veiligheid (MJenV);
  - Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (SJenV);
  - Mogelijk ook mede namens bewindspersonen OCW; hierover is nog geen duidelijkheid.

Deadline: te streven naar verzending van de beleidsreactie na het meireces.

3. Kernpunten

Samenvatting initiatiefnota:

- De initiatiefnota van Tweede Kamerlid Dobbe richt zich op het verbeteren van de hulp en ondersteuning voor slachtoffers van seksueel geweld in Nederland. De initiatiefnota geeft een helder overzicht van de knelpunten waarmee slachtoffers van seksueel geweld kunnen worden geconfronteerd bij het zoeken naar hulp en ondersteuning. Er worden verschillende problemen gesignaleerd, een uitgebreid overzicht gegeven van het lopende beleid en er worden vervolgens 12 concrete beslispunten voorgesteld ter verbetering van hulp en ondersteuning voor slachtoffers van seksueel geweld. Deze kabinetsreactie gaat in op de 12 concrete beslispunten.

Samenvatting kabinetsreactie:

- De kabinetsreactie bestaat uit 2 delen: (1) een algemene reactie op de initiatiefnota en (2) een reactie op de afzonderlijke beslispunten.
- In de inleiding en de algemene reactie wordt aangegeven dat:
    - De initiatiefnota voortbouwt op de initiatiefnota van het lid Van der Werf uit 2022[1] en aansluit bij de inzet die het kabinet de afgelopen jaren heeft gepleegd op het terrein van de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld; aangevuld met een aantal voorbeelden;
    - De implementatie van de Europese Richtlijn 2024/1385 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (hierna Richtlijn) een belangrijk kader biedt voor de verdere verbetering van de hulp en ondersteuning voor slachtoffers van seksueel geweld en mede richting zal geven aan de stappen die het kabinet de komende periode zet;
    - De initiatiefnota een nuttig kader biedt voor verdere discussie over verbeteringen;
    - Het lid Dobbe er terecht op wijst dat de stijging van het aantal meldingen van seksueel geweld druk legt op de organisaties die slachtoffers ondersteunen en het borgen van voldoende capaciteit en stabiele financiering van deze organisaties dan ook blijvende aandacht verdient;
    - De ernst van de problematiek breed wordt erkend, ook in het coalitieakkoord, waarin het kabinet aangeeft specifiek in te zetten op de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag, femicide en vrouwenhaat en meer zedenrechercheurs te willen gaan opleiden.
    - Bij een aantal voorstellen kanttekeningen worden geplaatst, met name waar het gaat om de financiële consequenties en de verdeling van verantwoordelijkheden tussen Rijk en gemeenten.
- In de reactie op de afzonderlijke beslispunten wordt ingegaan op onderstaande concrete voorstellen. Per beslispunt is in deze nota aangegeven welk bewindspersoon, departement en directie betrokken is bij de reactie. Waar relevant voor degene aan wie deze nota wordt voorgelegd, wordt eventueel een korte toelichting op afzonderlijke reacties gegeven.

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2022-2023, 36 234, nr. 3

1. *De minister van VWS wordt verzocht een wetsvoorstel naar de Kamer te sturen waarmee de zorg voor slachtoffers van seksueel geweld wordt uitgezonderd van het eigen risico.*
    - Betrokken:
        - MVWS, VWS, Directie Zorgverzekeringen (DZ)
        - MLJS, VWS, Directie Maatschappelijke Ondersteuning (DMO)
    - Samenvatting reactie:
        - Aangegeven wordt dat het Kabinet op basis van de volgende redenen geen aanleiding ziet om opvolging te geven aan dit beslispunt.
        - Het uitsluiten van het toepassen van het eigen risico op zorgkosten voor slachtoffers van seksueel geweld boven de 18 jaar past niet binnen de Zorgverzekeringswet. Dit is in overeenstemming met de implementatie van de Richtlijn.
        - Omdat het niet binnen de manier past waarop het Nederlands zorgstelsel is georganiseerd, is het zeer lastig te realiseren in de praktijk.
        - Uit een eerdere pilot blijkt dat het (deels) betalen van het eigen risico niet als zwaarwegende drempel wordt ervaren bij slachtoffers om hulp te zoeken.
        - Een uitzondering zou tot minder opbrengsten leiden en daarmee tot een hogere premie. Voor een dergelijk voorstel is een deugdelijke dekking nodig.

2. *De minister van VWS en de minister van JenV worden verzocht om te zorgen voor structurele landelijke financiering voor het netwerk Centrum Seksueel Geweld, bestaande uit het landelijke CSG en de regionale CSG's vanaf 2026.*
    - Betrokken:
        - MLJS, VWS, DMO
        - SJenV, JenV, Directie Sanctie- en Slachtofferbeleid (DSenS)
    - Samenvatting reactie:
        - Rechtstreekse landelijke financiering vanuit het Rijk staat haaks op het decentrale stelsel zoals we dat in Nederland kennen.
        - Op basis van de Wmo 2015 valt de verantwoordelijkheid voor voorzieningen in het domein van huiselijk geweld onder de verantwoordelijkheid van gemeenten. De CSG's worden op dit moment gefinancierd door gemeenten.
        - Met de implementatie van de EU Richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, is het Kabinet voornemens om deze verantwoordelijkheid ten aanzien van de Ondersteuningsdienst Seksueel Geweld (OSG) wettelijk te verankeren in de Wmo 2015. Het is op dit moment staande praktijk dat de taken van de

OSG worden uitgevoerd door de regionale CSG's en het landelijk CSG (LCSG).
- Naar aanleiding van twee moties[23] is aanvullende incidentele financiering vanuit het Rijk beschikbaar gesteld aan het LCSG voor de jaren 2024 t/m 2026 om deze te versterken.

3. *De staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg en de staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport worden verzocht om samen met de bestaande hulporganisaties te werken aan de uitbreiding van het aanbod van laagdrempelige mentale ondersteuning en de regionale verschillen hierbij te verkleinen en hiervoor pilots op te zetten om te onderzoeken hoe dit het beste structureel kan worden geregeld.*
   - Betrokken:
     - MLJS, VWS, DMO
   - Samenvatting reactie:
     - Om de volgende redenen wordt geen toegevoegde waarde gezien om in te zetten op een aanvullend aanbod specifiek voor slachtoffers van seksueel geweld.
     - Casemanagers van het Centrum Seksueel Geweld bieden psycho-educatie aan slachtoffers van seksueel geweld.
     - Gemeenten bieden daarnaast op dit moment voor hun inwoners laagdrempelige mentale ondersteuning aan, zoals laagdrempelige steunpunten. Ook slachtoffers van seksueel geweld kunnen hier terecht.
     - In het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) zijn aanvullende afspraken gemaakt over laagdrempelige steunpunten. Hiervoor is structurele financiering beschikbaar.

4. *De staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg en de staatssecretaris van JenV worden verzocht om het traject naar de gezamenlijke aanpak bij de ondersteuning van slachtoffers en betrokkenen van (online) geweld in afhankelijkheidsrelaties blijvend te ondersteunen en zo nodig extra financiering vrij te maken voor de verdere uitrol hiervan.*
   - Betrokken:
     - MLJS, VWS, DMO
     - SJenV, JenV, DSenS en Directie en Directie Jeugd, Familie en aanpak Criminaliteitsfenomenen (DJFC)
   - Samenvatting reactie:
     - Twee trajecten worden toegelicht die het kabinet op dit moment ondersteunt. Deze trajecten hebben tot doel om de hulp aan slachtoffers van seksueel misbruik en geweld en slachtoffers van (ex)partner stalking beter te organiseren.

[2] Kamerstukken II 2022-2023, 36 234, nr. 10
[3] Kamerstukken II, 2024-2025, 36 725 VI, nr. 26

- Op dit moment wordt gewerkt aan de oplevering van de bijbehorende en noodzakelijke uitvoerbaarheidstoets en resultaat- en effectmeting.
- Op basis van deze resultaten zal in afstemming met de uitvoeringsorganisaties een besluit worden genomen over het al dan niet landelijk implementeren van deze werkwijze.
- Voor eventuele incidentele kosten die gepaard gaan met landelijke uitrol zal het Rijk zich inspannen voor de financiering hiervan.

5. *De Minister van JenV wordt verzocht om in kaart te brengen hoe de capaciteit bij de zedenrecherche, het Openbaar Ministerie en de rechtbanken kan worden uitgebreid om de lange doorlooptijden van zedenzaken waar mogelijk te verkorten.*
   - Betrokken:
     - MJenV, JenV, Directie Politieel Beleid en Taakuitvoering (PBT) en Directie Rechtspleging en Criminaliteitsbestrijding (DRC)
   - Samenvatting reactie:
     - Dit valt onder de verantwoordelijkheid van JenV.

6. *De minister van JenV wordt verzocht om in samenwerking met toezichthouders en handhavende instanties de aanpak van online seksueel geweld te prioriteren, in lijn met de aanbevelingen uit het rapport Online Seksueel Geweld en de motie Van Nispen c.s.*
   - Betrokken:
     - MJenV, JenV, MOCW, MEZK (betrokken bij beleidsreactie op het genoemde rapport en verantwoordelijk voor een aantal va de relevante toezichthouders).
   - Samenvatting reactie:
     - Dit valt onder de verantwoordelijkheid van JenV.

7. *De staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg wordt verzocht om met een plan te komen om het aantal opvangplekken in de vrouwenopvang te verhogen naar 1.800, in lijn met het verdrag van Istanbul.*
   - Betrokken:
     - MLJS, VWS, DMO
   - Samenvatting reactie:
     - Erkend wordt dat het huidige aantal opvangplekken onvoldoende is en dat de druk op de capaciteit groot is. Tegelijkertijd lijkt het genoemde uitgangspunt van 1 opvangplek per 10.000 inwoners voor Nederland niet passend.
     - Per 2026 is per jaar structureel 12 miljoen euro toegevoegd aan de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO). Over de besteding van deze middelen zijn met de VNG en Valente bestuurlijke afspraken gemaakt.
     - Momenteel wordt gewerkt aan de uitbreiding en

wordt deze gemonitord.

8. *De staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg wordt verzocht om met een nieuwe campagne te komen om de bekendheid van het Centrum Seksueel Geweld te vergroten.*
    - Betrokken:
        - MLJS, VWS, DMO
        - SJenV, JenV, DSenS
    - Samenvatting reactie:
        - De afgelopen jaren zijn verschillende campagnes gevoerd om slachtoffers te bereiken met als doel de stap naar hulp te vergemakkelijken.
        - Het aantal meldingen van seksueel stijgt, waaruit blijkt dat slachtoffers het CSG weten te vinden.
        - De stijging van het aantal slachtoffers brengt organisatorische uitdagingen met zich mee en daar wordt prioriteit aan gegeven boven het inzetten op het verder vergroten van de bekendheid.

9. *De minister van OCW wordt verzocht in gesprek te gaan met media over de mogelijkheid om standaardinformatie over het Centrum Seksueel Geweld op te nemen onder nieuwsberichten over seksueel geweld.*
    - Betrokken:
        - MOCW, OCW, Directie Media en Creatieve Industrie (DMCI)
    - Samenvatting reactie:
        - Dit valt onder de verantwoordelijkheid van OCW.

10. *De minister van VWS en de Minister van OCW worden verzocht om in gesprek te gaan met onderwijsinstellingen die zorgopleidingen aanbieden over de mogelijkheden om daarin meer aandacht te besteden aan het herkennen van signalen van seksueel geweld en het bieden van goede zorg aan slachtoffers van seksueel geweld.*
    - Betrokken:
        - MLJS, VWS, DMO
        - MVWS, VWS, Directie Publieke Gezondheid (PG)
        - MOCW, OCW
    - Samenvatting reactie:
        - Beschreven wordt hoe het thema seksueel geweld in een aantal bestaande opleidingsbesluiten en verplichtingen is opgenomen.
        - Ook wordt beschreven dat de verantwoordelijkheid voor de concrete invulling van het scholingsaanbod bij de opleidingsinstellingen zelf ligt. Het is niet aan de wetgever om rechtstreeks voor te schrijven hoe opleidingen dit onderwerp behandelen.

11. *De minister van VWS en de minister van OCW worden verzocht om in gesprek te gaan met de Universitair Medische Centra over de mogelijkheden in bij de opleiding geneeskunde meer aandacht te besteden aan specialisaties buiten het ziekenhuis, zoals de*

opleiding tot forensisch arts.
- Betrokken:
  - MVWS, VWS, PG

12. *De minister van VWS wordt verzocht om ervoor te zorgen dat er altijd een passende professionele tolk kan worden ingezet op plekken waar slachtoffers van seksueel geweld zich melden, zowel bij gespecialiseerde hulporganisaties als bij bijvoorbeeld de huisarts.*
    - Betrokken:
      - MVWS, VWS, Directie Curatieve Zorg (CZ)
      - MLJS, VWS, Directie Langdurige Zorg (LZ)
      - MLJS, VWS, DMO
      - MLJS, VWS, Directie Jeugd (DJ)
    - Samenvatting reactie:
      - De verplichtingen ten aanzien van heldere communicatie tussen zorgverleners en/ of cliënten worden beschreven op grond van de Wet Geneeskundige behandelovereenkomst, de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, de Wet Langdurige Zorg, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Jeugdwet. In sommige gevallen is de inzet van een tolk hiervoor rand voorwaardelijk.
      - Verder wordt gerefereerd aan en toelichting gegeven op een recent advies van de Nederlandse Zorgautoriteit over de bekostiging van de inzet van tolken binnen de huisartsenzorg, aangevraagd naar aanleiding van een motie van de Leden Paulusma (D66), Ceder (CU) en Westerveld (GL/PvdA)[4]. Daarbij wordt beschreven hoe het kabinet vervolg geeft aan dit advies.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek
Het politieke draagvlak voor het versterken van de aanpak van seksueel geweld en de ondersteuning van slachtoffers binnen de Tweede Kamer is over het algemeen groot. Partijen over de volle breedte onderschrijven het belang van laagdrempelige, toegankelijke en kwalitatief goede hulpverlening, evenals een effectieve strafrechtelijke aanpak.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Ook in de media is veel aandacht voor het bestaan en de aanpak van seksueel geweld.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld
Zie de conceptreactie op beslispunt 5 van de initiatiefnota.

d. Gevolgen administratieve lasten
N.v.t.

[4] Kamerstuk 36 200 XVI, nr. 224.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties
N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid
N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
De voorliggende conceptreactie is tot stand gekomen in afstemming met verschillende directies bij de departementen OCW en JenV; binnen VWS is de reactie tot stand gekomen met de volgende directies: Jeugd, Langdurige Zorg, Curatieve Zorg en Jeugd.

h. Toezeggingen
In de kabinetsreactie worden geen nieuwe toezeggingen gedaan.

i. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.